

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
на тему «**Облік, аналіз та оподаткування діяльності підприємств малого
бізнесу**»

Виконала: студентка IV курсу, групи ОО-42
напряму підготовки (спеціальності)
Обліку та оподаткування
Засаднюк Марія Василівна

Керівник:
кандидат економічних наук
Смушак Михайло Володимирович

Рецензент: Мацола Михайло Михайлович

Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	5
1.1. Сутність і принципи діяльності підприємств малого бізнесу	5
1.2. Підходи до класифікації грошових ресурсів та використання для потреб обліку	11
1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку і оподаткування діяльності підприємств малого бізнесу	16
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА МАЛОГО БІЗНЕСУ	23
2.1. Синтетичний та аналітичний облік доходів, витрат і результатів діяльності малого підприємства	23
2.2. Організація обліку з використанням сучасних інформаційних технологій	29
2.3. Особливості оподаткування діяльності підприємства малого бізнесу	31
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ДОСЛІДЖУВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА МАЛОГО БІЗНЕСУ	36
3.1. Методологічні прийоми аналізу господарської діяльності досліджуваного підприємства малого бізнесу.....	36
3.2. Аналіз прибутковості діяльності підприємства	40
3.3. Оцінка платоспроможності (ліквідності) і фінансової стійкості підприємства малого бізнесу.....	43
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	48
ДОДАТКИ.....	53

ВСТУП

Актуальність дослідження. Поняття «малий бізнес» в Україні має давню історію. Малі підприємства зараз дуже поширені в Україні. Це пояснюється тим, що малі підприємства можуть швидко оновлювати основні засоби, а також реагувати на зміни ринкових умов. Ще один важливий фактор - надання можливості малому бізнесу запровадити спрощений режим оподаткування. Завдяки цим та багатьом іншим факторам, такі форми організації бізнесу, як малий бізнес, є провідними в Україні. З метою підтримки діяльності малого підприємництва та врегулювання цивільних відносин в Україні введено нормативно-правові акти щодо підтримки малого підприємництва. Малий бізнес - це підприємство, яке керується незалежними власниками, не має домінуючого положення у своїй галузі та відповідає певним критеріям за кількістю працівників та річним обсягом продажів.

Малий бізнес - це переважно дрібне виробництво. Це бізнес з невеликою кількістю штатних працівників. Для визначення малого бізнесу можна використовувати кількісні та якісні критерії. Якісні критерії включають: високу організаційну та функціональну гнучкість, високий рівень конкуренції, просту організацію, поєднання кількох виробничих і управлінських функцій в одній особі, основна орієнтація на місцеву сировину та ринкові джерела, обмеженість фінансових та матеріальних ресурсів, що в свою чергу потребує розумної підтримки з боку держави та великих підприємств.

Характеристики та переваги малих підприємств полягають у тому, що вони виконують набагато менше ділових операцій і та їх аналізу. Тому суб'єкти малого підприємництва можуть використовувати спрощену форму оподаткування.

Формування конкурентоспроможної економіки з розвиненим приватним сектором є стратегічним підходом економічної політики України. Важливою умовою ефективної реструктуризації ринку та реалізації стратегій економічного

зростання є формування та розвиток малого бізнесу. Економіка багатьох розвинених країн базується на розвитку малого бізнесу, який складає найбільшу частку валового внутрішнього продукту деяких країн.

У сучасних умовах малий бізнес є єдиною галуззю економіки країни, і кількість суб'єктів господарювання з кожним роком неухильно збільшується. На жаль, у цій галузі є проблеми, які можна вирішити за допомогою належного аналізу, обліку та оподаткування, що забезпечить зростання виробництва та прибутковості малого бізнесу.

Оподаткування суб'єктів малого підприємництва проводиться за всіма його правилами, але з урахуванням особливостей малого бізнесу.

Предметом даної роботи є облік та оподаткування малого бізнесу.

Об'єктом дослідження є малий бізнес в Україні та його особливості.

Мета дослідження: встановлення ролі і статусу бухгалтерського обліку та оподаткування бізнесу та обґрунтування шляхів його покращення.

Завдання дослідження **наступні:**

- провести дослідження щодо особливостей існування малого бізнесу на українських теренах;
- розглянути нормативно-правове забезпечення підприємств малого бізнесу;
- дослідити особливості бухгалтерського обліку малого бізнесу;
- розробити особливості оподаткування підприємств малого бізнесу;
- визначити шляхи щодо покращення розвитку підприємств малого бізнесу.

Структура та обсяг роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (44 найменування) та додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

1.1. Сутність і принципи діяльності підприємств малого бізнесу

Малі підприємства здійснюються шляхом створення розгалуженої системи малого бізнесу. Відповідно до українського «Господарського кодексу» до суб'єктів малого підприємництва належать:

- у промисловості та будівництві - до 200 працівників;
- у науці та науковому обслуговуванні - до 100 осіб, в інших галузях виробничої сфери (крім роздрібної торгівлі) - до 50 осіб;
- у сфері виробництва - до 25 осіб, у сфері роздрібної торгівлі - до 15 осіб.

У деяких країнах окрім кількості працівників для ідентифікації малих підприємств також використовуються показники обсягу. Наприклад, в Японії категорією МСП оборонної промисловості, будівництва, транспорту, зв'язку, комунальних послуг є юридично незалежні компанії з чисельністю працівників не більше 300 осіб або основним капіталом не більше 100 мільйонів, оптова торгівля - не більше 100 співробітників і вище. до 30 мільйонів і у капіталі, роздрібна торгівля та послуги - до 50 осіб або до 10 мільйонів у капіталі.

У моїй країні відповідно до кліматичних, етнічних, технологічних та інших особливостей регіону стандарти класифікації для малих економік можуть бути різними. Так, наприклад, Республіка Крим і навіть окремі автономні райони можуть у власному законодавстві визначити власні критерії розрізнення малого бізнесу за економічним оборотом та кількістю працівників.

Українське законодавство надає малому бізнесу широкі права. Тому його засновниками можуть бути орендні, колективні, спільні підприємства, кооперативи, акціонерні товариства та інші підприємства та організації, а також громадяни, члени сімей, інші особи, які спільно ведуть господарство. У зв'язку з цим будь-яке мале підприємство, яке створюється, зберігаючи пріоритети його засновників, є

відповідно державним, колективним і приватним. Діяльність кожного з них регулюється чинним законодавством.

Отже, малий бізнес - це не окремий вид бізнесу, а частина існуючого бізнесу, виділена лише відповідно до його розміру та наділена додатковими правами та перевагами.

Малі підприємства є досить поширеною та ефективною формою господарювання. Вони мають багато характеристик, які не можна віднести до великих підприємств. Малі підприємства здатні найшвидше реагувати на ринкові умови, забезпечуючи тим самим необхідну гнучкість для ринкової економіки. Ця характеристика малого бізнесу особливо важлива в сучасних умовах, коли запити споживачів швидко персоналізуються і диференціюються, прискорюючи технічний прогрес і розширюючи асортимент товарів і послуг.

Крім того, малий бізнес мобілізує велику кількість фінансових і виробничих ресурсів населення (зокрема робочих і сировинних), які без них не були б використані.

Досвід промислово розвинених країн показує, що в цьому плані можливо для малого бізнесу. На малий бізнес припадає 90-95% усіх підприємств і 20-60% ВВП. Особливу роль малий бізнес відіграє у сфері послуг і торгівлі (найбільш занедбаних сферах нашого економічного життя).

Роль малого бізнесу у здійсненні проривів у найважливіших сферах технологічного прогресу, особливо в електроніці, кібернетиці та інформатиці. У Сполучених Штатах на малий бізнес припадає близько 50 відсотків розвитку технологій. Важливість цієї справи для нашої економіки важко переоцінити, особливо враховуючи необхідність докорінної реорганізації економіки та широкого розгортання трансформаційного процесу.

Розвиток малого підприємництва також є дієвим чинником послаблення соціальної напруженості та демократизації ринкових відносин, оскільки є фундаментальною основою формування «середнього класу», тим самим послаблюючи тенденцію соціальної диференціації в ринковій економіці.

Усі вищенаведені та інші характеристики малого бізнесу переконливо свідчать про те, що його розвиток є потужним чинником реформування економіки: створення соціально орієнтованих ринкових механізмів, подолання сучасної кризи спаду виробництва та створення передумов для економічного зростання.

У моїй країні малий бізнес не отримав належної уваги. На сьогодні, фактично, ще не сформована чітка концепція та не повністю обґрунтовані плани розвитку цієї форми господарювання. Система фінансування та матеріально-технічного забезпечення формування та розвитку малих підприємств не є досконалою.

Види малих підприємств.

Залежно від характеру діяльності малого підприємництва можна виділити кілька видів підприємницької діяльності. До першої категорії належать індивідуальні або сімейні підприємства. Індивідуальне підприємство - це підприємство, засноване виключно на особистій власності особи і заснований виключно на її роботі; сімейний бізнес заснований на власній роботі одного члена сім'ї, який проживає разом. Тому такі підприємства передбачають індивідуальну зайнятість фізичних осіб або домогосподарств. Це можуть бути сімейні ферми в сільському господарстві, різноманітні ремісничі господарства, різноманітні індивідуальні господарства у сфері торгівлі, обслуговування населення. Майно індивідуального підприємництва "утворюється за рахунок майна, доходів та інших законних джерел громадянина (сім'ї). Індивідуальний бізнес може бути створений також шляхом придбання громадянином державного або комунального підприємства.

Власники несуть відповідальність за зобов'язаннями підприємства в межах, визначених їх статутом. Водночас багато аспектів діяльності окремого малого підприємництва недостатньо законодавчо врегульовані. З одного боку, це розширює можливості для розвитку вільного підприємництва, а з іншого - створює певні негативні явища, різноманітні зловживання цими підприємствами з боку цих підприємств та місцевої влади.

Інший вид малого бізнесу - кооперативне або колективне підприємство, в якому чисельність працюючих не перевищує встановлену межу. Кооператив - це об'єднання кількох громадян, які здійснюють спільну господарську діяльність за угодою між ними. Майно кооперативу формується за рахунок вкладу учасника в капітал, доходів та інших законних джерел і належить учаснику на праві користування частиною власного капіталу.

Наприклад, у сільському господарстві дуже поширена співпраця між окремими афілійованими господарствами у збиранні та переробці продукції. Крім цього основного виду діяльності, кооперативи часто здійснюють водопостачання, будівництво доріг, торговельні площі та інші види діяльності, пов'язані з виробництвом і реалізацією продукції за рахунок власних заощаджень членів. Вони організовують свою діяльність на автономній основі, але мають широку підтримку з боку керівництва господарства.

Взаємовідносини між ними будуються за принципом економічної взаємної вигоди. Зазвичай близько половини загального доходу кооперативу надходить до фонду оплати праці, а друга частина розподіляється приблизно так: 70% - податки, платежі по кредитах, а решта 30% йде на формування фондів. для виробничої та громадської діяльності. Це приблизна схема розподілу доходів для невеликих кооперативів.

Законодавством передбачена можливість створення іноземних та спільних підприємств на території України.

У розвинених країнах краще, приживаються форми малого бізнесу, такі як акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю тощо. У нашій країні (принаймні в найближчі кілька років) ймовірно, що переважають ці дві форми, остання через існуючі обмеження на початковий капітал компанії.

Створення малого підприємства здійснюється на розсуд власника майна або уповноваженого ним органу, підприємства-засновника, організації. За наявності двох або більше власників або уповноважених ними органів переважну силу мають установчий договір та протокол Конституційного конвенту. Існує два найбільш

характерних способи:

а) розбити існуючі підприємства з метою ліквідації їх монополії та створення конкурентного середовища на ринку;

б) Виокремлення зі складу діючого підприємства, організації одного чи кількох структурних підрозділів, структурного підрозділу діючого об'єднання на розсуд власника або уповноваженого ним органу.

Обов'язковою умовою господарської організації є розробка її статуту. Він визначає власника та найменування підприємства, місцезнаходження підприємства, предмет і завдання, орган управління, порядок його утворення, повноваження та повноваження трудового колективу та його виборчого органу, порядок формування майна, умови реорганізації та припинення. Статут може включати положення, що стосуються конкретної діяльності підприємства: про трудові відносини, що виникають на основі членства; про повноваження, порядок і структуру ради підприємства; про товарні знаки тощо.

Підприємство набуває прав юридичної особи з дня державної реєстрації. Останнє відбувається в органах державної адміністрації за місцем діяльності або проживання. Для цього необхідні такі документи: рішення власника або уповноваженого ним органу, статут, письмове підтвердження юридичної адреси підприємства, докази сплати збору за державну реєстрацію. Підприємці-громадяни здійснюють діяльність без статусу юридичної особи, достатньо подати заяву. Якщо малого бізнесу на момент реєстрації приміщення немає, то за адресою одного з його засновників. Буде видано свідоцтво про реєстрацію та надіслана інформація до відповідної податкової інспекції та національних органів статистики. Підставою для відкриття рахунку в банківській установі є свідоцтво про державну реєстрацію підприємства.

За державну реєстрацію стягується збір, розмір якого визначається Кабінетом Міністрів України. У цьому випадку пільговий збір за державну реєстрацію можуть встановлювати місцеві збори народних депутатів або державний адміністративний орган. Отримані кошти перераховуються до

позабюджетних фондів місцевого самоврядування за місцем реєстрації підприємства.

Після реєстрації малого підприємства йому необхідно підготувати та надіслати заяву в банк на відкриття поточного рахунку. Банк зобов'язаний відкрити рахунок та повідомити податкову інспекцію протягом трьох днів. Також до поліції надіслали заяву на штампування. При цьому ескіз штампа необхідно підготувати заздалегідь.

Наступний дуже важливий етап - угода між засновником і малим бізнесом. Ця угода повинна відображати щонайменше два пункти:

а) малий бізнес зобов'язується виконувати зобов'язання, які раніше взяв на себе засновник;

б) Підприємство-засновник зобов'язується забезпечити виконання таких робіт матеріально-технічними засобами.

Організовуючи господарську діяльність, важливо чітко розуміти переваги, якими користується малий бізнес.

Пільги, якими користується малий бізнес, визначаються законодавчою базою і за останні роки досить часто змінювалися. Головні серед цих можливостей: так звані податкові кредити, можливість використовувати кошти з Фонду підтримки малого бізнесу, прискорена амортизація основних засобів тощо.

Серед характеристик малого бізнесу найважливішими є:

По-перше, підприємець вибирає, що виробляти, як це виробляти і для кого. Він тут позбавлений будь-яких положень «зверху вниз»;

По-друге, підприємці мають можливість подати заявку на найм робочої сили. Праця наймається за трудовими договорами, які укладаються між підприємцями та громадянами.

Контракт передбачає обов'язок роботодавця забезпечити умови та охорону праці, оплата яких не нижче мінімального рівня, встановленого республікою, а також інше соціальне страхування, у тому числі соціальне та медичне страхування та соціальне забезпечення відповідно до чинного законодавства. закон. Взагалі

кажучи, форму оплати праці, систему, розмір та інші види доходів працівників встановлює підприємство самостійно. Також передбачено, що підприємці або громадяни, які працюють на підприємств, можуть брати участь у виконанні державних обов'язків у робочий час. Орган, який прийняв таке рішення, повинен відшкодувати підприємцю пов'язані з цим збитки.

Перспективи розвитку малого бізнесу дуже широкі. Зарубіжний досвід переконливо свідчить, що в усіх розвинених країнах на таких підприємствах давно сформовані самостійні структурні підрозділи малого бізнесу, які займаються дрібносерійним виробництвом, сезонним попитом, виготовляють комплектуючі для великих підприємств. Особливо значну роль на арені STP відіграють малі підприємства.

Малі дослідницькі фірми стали важливим фактором НТП. Так, у США в середині 1980-х років на мале підприємство припадало 63% усіх працівників, 45% сукупних активів і 34,9% чистого доходу. Лише в промисловому секторі налічується близько 2 мільйонів малих підприємств. У обробній промисловості Японії налічується 6,5 мільйонів малих підприємств, на яких працює близько 40 мільйонів людей, що становить понад 80% загальної кількості. У ЄС у малому бізнесі працює близько половини любителів.

1.2. Підходи до класифікації грошових ресурсів та використання для потреб обліку

Грошові потоки не розглядаються детально за структурою та змістом, що може призвести до їх неправильної оцінки і, таким чином, до неправильних управлінських рішень. Поняття грошового потоку спрощується для визначення запасу готівки шляхом співвіднесення різних потоків. Ми вважаємо, що необхідно відрізнити поняття потоку від поняття запасу: потік - це динамічне явище, пов'язане з плином часу, тоді як запас є статичним і вимірюється в певний момент часу. Грошові потоки відображають потік грошових коштів, а не їх запаси, і розраховуються як різниця між позитивними та негативними потоками.

Спостерігається тенденція ототожнювати грошовий потік бізнесу та

фінансовий потік: ці поняття часто використовуються як синоніми, але є й інша точка зору.

Наприклад, О. Шаманська виділяє фінансові та грошові ресурси: «Будь-які грошові відносини є також фінансовими відносинами, а всі грошові ресурси (платежі, інвестиції, кредити, податки тощо) є фінансовими ресурсами... суб'єктів господарювання та держав (Місто.) державні та адміністративні органи можуть використовувати і використовувати для фінансової діяльності та фінансових (валютних) операцій всю сукупність коштів»[8]. Ми не згодні з цією точкою зору, оскільки поняття «грошові відносини» є ширшим поняттям, ніж фінанси. До відносин, що визначають зміст фінансової категорії, належать грошові відносини, що виникають на різних етапах процесу розширеного відтворення.

Корпоративні фінанси включають відносини щодо сплати податків між державою та компанією, відносини щодо фінансування та кредитування різних державних проектів, відносини між компаніями та комерційними банками, перерозподіл фінансових ресурсів між дочірніми компаніями та процес між компаніями. кампанії, продукти тощо.

Концепція потоку капіталу невіддільна від сфери фінансів. Фінанси - Сукупність грошових розподільчих відносин, що виникають під час формування, розподілу, перерозподілу та використання валового національного продукту та національного багатства. Однією з характеристик фінансів є фінансування коштів на національному, регіональному, приватному та економічному рівнях. Підприємства самостійно формують і використовують у процесі діяльності фонди: статутні фонди, резервні фонди, фонди заробітної плати, фонди забезпечення, фонди соціального розвитку, фонди амортизації, фонди ремонту тощо.

Держава сформувала централізовану систему фінансування, яка закладена до бюджету. Але деякі фінансові відносини не мають форму інвентаризації: наприклад, відносини між дочірніми підприємствами, відносини з оплатою запасів і готової продукції між підприємствами тощо. Метою створення цільового фонду не є відокремлення відповідних частин поточного рахунку підприємства. Залишки

готівки на рахунках підприємств та залишок готівки підприємства, як правило, менші за загальну суму коштів та фінансових ресурсів у формі некоштів. Тому створення та використання фінансових фондів не завжди призводить до достатнього грошового потоку.

Ми вважаємо, що потік капіталу - це потік фінансових ресурсів, тобто зміни кількості, вартості, форми, частки, розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів між різними суб'єктами господарювання.

Тому в процесі розподілу прибутку виникають потоки капіталу, пов'язані з формуванням різноманітних фондів підприємства, виплатою доходів учасникам (акціонерам), фінансовим стимулюванням працівників. У цьому випадку грошовий потік виникає лише тоді, коли на рахунку підприємства або в касі є витрати (у цьому випадку дві останні операції). З іншого боку, коли підприємство перераховує гроші на оплату отриманого товару, його вартість включає повну собівартість і прибуток товару, виникає грошовий потік, еквівалентний ціні товару, і грошовий потік у сумі прибутку. . продавець.

З вищесказаного можна зробити наступні висновки:

- поняття «фінансовий потік» і «грошовий потік» не збігаються;
- грошові відносини та коефіцієнти, до складу яких входять фінанси, визначають ступінь порівнянності фінансів і грошових потоків;
- зовнішні потоки капіталу в компанію завжди породжують грошові потоки між контрагентами, у свою чергу, внутрішні потоки капіталу, пов'язані з формуванням цільових фондів, не супроводжуються грошовими потоками з рахунків і кас.

Отже, грошовий потік підприємства - це рух коштів (надходжень і платежів) на поточний рахунок, валютний рахунок та інші рахунки, а також касу підприємства в процесі господарської діяльності підприємства, які разом становлять грошовий потік.

Класифікація значно полегшує вивчення об'єктів, дає можливість виявити фактори та оцінити їх вплив.

Грошові потоки можна класифікувати за рядом ознак:

1) За видами економічної діяльності: грошові потоки від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Оперативна (основна, поточна) діяльність визначається статутом організації на момент її створення, а у випадку комерційних підприємств пов'язана з реалізацією товарів, робіт і послуг.

Грошовий потік відображає формування балансу та чистого прибутку. А оскільки операційна діяльність є основним джерелом доходу компанії, вона формує основний грошовий потік. Якщо компанія здійснює декілька видів діяльності (наприклад, виробництво та посередництво або торгівля та посередництво), то грошовий потік також слід розділити на облік, аналіз та управління. Грошовий потік від операційної діяльності характеризується, з одного боку, розрахунками постачальникам за сировину, стороннім підрядникам (послуги), заробітною платою працівникам, сплаченими податками до бюджету та позабюджетних фондів та іншими грошовими виплатами. Рука, аванс клієнта, оплата проданого товару, відшкодування бюджетного податку, інші платежі.

Групуючи грошовий потік за основними, інвестиційними та фінансовими видами діяльності, можна проаналізувати поточний грошовий потік, визначити, які види діяльності генерують основний позитивний грошовий потік, оцінити потребу у зовнішньому фінансуванні та визначити його метод, а також контролювати платоспроможність та ліквідність підприємства. бізнес;

2) Метод ціноутворення за часом: за теперішньою вартістю, за майбутньою вартістю.

Розраховані грошові потоки за майбутніми значеннями використовуються для забезпечення порівнянності потоків, пов'язаних із різними періодами. Така порівнянність необхідна при оцінці та порівнянні інвестиційних проєктів та формуванні портфелів цінних паперів з урахуванням заданого рівня ризику;

3) По континууму формування: регулярні та дискретні.

Прикладами регулярного грошового потоку є дохід від продажу,

дискретного - сплата відсотків за позиною та погашення позики;

4) Щодо стійкості формування: рівномірний і нерівномірний.

Через сезонну та циклічну діяльність компанії кошти виплачуються нерівномірно, що призводить до необхідності синхронізації грошових потоків за часом та обсягом. Як приклади рівномірних платежів можна використовувати орендні та орендні платежі;

5) За темою: зовнішні та внутрішні.

Внутрішній грошовий потік визначається відносинами компанії з її керівниками та співробітниками. Зовнішні надходження та платежі, пов'язані з надходженням виручки від реалізації та розрахунками з постачальниками, у багато разів перевищують внутрішні потоки, тому при плануванні та контролі грошового потоку за їх типом використовуються різні методи, інструменти та методи;

6) За формою: готівкові та безготівкові.

Безготівковий і грошовий потік органічно пов'язані між собою, утворюючи єдиний грошовий потік, який лише розділений на сферу грошових операцій у вигляді банкнот, монет і банківських рахунків без їх матеріальної участі.

7) Щодо масштабу обслуговування: для всього підприємства, для структурного підрозділу та для окремих господарських операцій.

Загальний грошовий потік підприємства - це сума різних видів грошових потоків, які обслуговують господарський процес підприємства, що є найбільш комплексним показником.

Поділ грошового потоку за структурним підрозділом підприємства (центром відповідальності) визначається як самостійний об'єкт управління в системі організації та господарської побудови підприємства.

Розподіл грошових потоків на окремі бізнес-операції, що дозволяє більш детально відстежувати ефективність кожної операції;

8) Напрямок руху: позитивний і негативний.

Позитивний (вхідний) грошовий потік являє собою загальний грошовий потік від усіх видів економічної діяльності, що надходить на рахунки та каси

підприємства (аналогом цього поняття є «грошовий потік»). Припливи обумовлені надходженням виручки від реалізації, авансами від клієнтів, збільшенням власного капіталу, випуском облігаційних позик, позик і позик, погашенням боржників тощо.

Від’ємний (початковий) грошовий потік (або відтік готівки), у свою чергу, характеризує набір виплат підприємства. Відтік коштів відбувається за рахунок операційних витрат, інвестиційних витрат, виплати бюджетних і позабюджетних коштів, виплати дивідендів, погашення позик і позик, сплати відсотків тощо;

9) За методом нарахування: бруто та нетто.

Валовий грошовий потік - це сума грошей, отримана або виплачена через різні проміжки часу протягом аналізованого періоду часу.

Чистий грошовий потік розраховується через окремі проміжки часу як різниця між позитивними та негативними грошовими потоками за звітний період. Чистий грошовий потік є найважливішим результатом фінансової діяльності підприємства, який значною мірою визначає фінансовий баланс підприємства та темпи зростання його ринкової вартості;

10) Щодо адекватності: надмірність і дефіцит.

Надмірний грошовий потік виникає тоді, коли приплив капіталу значно перевищує фактичні потреби цілеспрямованих витрат підприємства. Грошові надходження не можуть задовольнити попит на них через дефіцит грошових потоків. Навіть якщо чистий грошовий потік є позитивним, його можна охарактеризувати як дефіцит, якщо ця сума не відповідає запланованій потребі використання коштів на всі передбачені напрями економічної діяльності.

1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку і оподаткування діяльності підприємств малого бізнесу

Будь-який вітчизняний суб’єкт господарювання створюється за законодавством України та здійснює подальшу господарську та фінансову діяльність. У більшості країн малі підприємства відіграють важливу роль у національній економіці, іноді забезпечуючи більшу частку ВВП, ніж корпорації,

холдингові компанії та інші великі корпорації. Враховуючи важливу роль малого бізнесу, наразі актуальними є питання державної підтримки, відповідного нормативного забезпечення, спрощення вимог бізнесу та звітності.

Ефективний розвиток малого бізнесу залежить від комплексної, взаємоузгодженої нормативної бази. Нині в Україні з точки зору регулювання законодавства та методів бухгалтерського обліку підприємницька діяльність регулюється таким чином:

- Господарський кодекс України (ГКУ);
- Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва в Україні»
- Україна «Закон України про бухгалтерський облік та фінансову звітність»
- Положення про бухгалтерський облік (стандарт) (П (С) БО) 25 «Фінансова звітність для суб'єктів малого підприємництва»;
- Податковий кодекс України (ПКУ);
- Систематична рекомендація щодо використання реєстрів бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва (№ 720).

Підприємництво - це самостійна, активна, систематична, ризикована господарська діяльність, яку здійснюють суб'єкти господарювання (підприємці) для досягнення економічних і соціальних результатів і прибутку [6].

Невизначеність власної ризикової діяльності України та політична та економічна ситуація, з одного боку, є факторами, які гальмують темпи розвитку малого бізнесу, але з іншого боку, ці фактори змушують бізнес бути гнучким, ефективним та оперативним.

Досвід європейських країн свідчить, що малий бізнес безпосередньо впливає на економічний розвиток країни, оскільки дає можливості працевлаштування, дає певний дохід до бюджету, працює в сегментах ринку, до яких важко адаптуватися великим підприємствам. Враховуючи ці фактори, європейські країни сприяли розвитку малого бізнесу через спеціальні режими оподаткування, пільгові кредити, спрощену реєстрацію бізнесу та іншу інформаційно-фінансову підтримку. В

Україні закон «Про розвиток та державну підтримку МСП в Україні» гарантує підтримку малого бізнесу. Відповідно, держава гарантує фінансову, інформаційну, консультативну підтримку, у тому числі в сферах інновацій, науки та промислового виробництва, підтримка МСП, що займаються експортною діяльністю, підтримка навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації управлінського та бізнес-персоналу.

Для стартапів найголовнішим у більшості випадків є фінансова підтримка українського державного та місцевих бюджетів.

Наразі також актуальними є нормативні вимоги до класифікації суб'єктів господарювання. Тому ГКУ визначає види суб'єктів господарювання - це великий, середній, малий та мікробізнес, а також критерії віднесення суб'єктів господарювання до відповідного виду за кількістю працівників та доходами від будь-якої діяльності протягом року.

Відповідно до ГКУ суб'єктами мікропідприємництва є фізичні особи - підприємці (ПП) та юридичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середньооблікова чисельність працівників (календарний рік) протягом звітний період не перевищує 10, будь-яка діяльність Річний дохід не перевищує суму, еквівалентну 2 млн. євро, визначену за середньорічною процентною ставкою Національного банку України.

Відповідно, вимоги до малого бізнесу такі ж, за винятком того, що середньооблікова чисельність працівників не перевищує 50, річний дохід

- 10 мільйонів євро.

Натомість Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» додає критерії класифікації підприємств на мікро, малий, середній та великий, на додаток до середньої чисельності працівників та річного чистого доходу від реалізації.

Склад фінансової звітності малого бізнесу визначається П(С)БО 25 «Фінансова звітність для суб'єктів малого підприємництва». Звіти відповідно до цього положення (стандарту) є:

- спрощена фінансова звітність для суб'єктів малого підприємництва (форми 1-мс та 2-мс), що складається мікропідприємцями та юридичними особами, зі спрощеним обліком доходів і витрат відповідно до податкового законодавства;

- фінансові звіти суб'єктів малого підприємництва (форми 1 і 2), складені представниками інших суб'єктів малого підприємництва та іноземних суб'єктів підприємницької діяльності [4].

Для розрахунку, хто оподатковується, платники податку на прибуток використовують дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності про доходи, витрати та фінансові результати до оподаткування [5].

У фінансовій звітності малі підприємства не розкривають інформацію про валовий дохід.

Підприємці можуть: оцінювати необоротні активи лише за первісною вартістю, без урахування знецінення та переоцінки справедливої вартості; не нараховувати подальші витрати та платежі, але визнавати такі витрати в тому періоді, в якому вони фактично понесені; сума включається до балансу лист.

Суб'єкти малого підприємництва, які мають право на спрощений облік доходів і витрат і не зареєстровані платником ПДВ, можуть систематизувати відомості, що містяться в основних документах, прийнятих до бухгалтерського обліку, та не використовувати повторювані записи в обліковому реєстрі [4] .

Форма реєстрації бухгалтерського обліку малого бізнесу також зведена до мінімуму. Відповідно до рекомендації методу № 720: Для складання фінансової звітності достатньо розділити облікові операції щодо активів, капіталу та зобов'язань, доходів та витрат. При необхідності можна використовувати додаткові реєстри [17], виготовлені самостійно.

Тому, на нашу думку, вітчизняні вимоги щодо ведення бізнесу та звітності є дуже лояльними, наразі немає плати за початкову комерційну реєстрацію (адміністративний збір стягується лише за зміни попередніх реєстраційних даних), запроваджено принцип екстериторіальної реєстрації в Україні з будь-який статус реєстратора, незалежно від місцезнаходження підприємця), що сприятиме

зростанню малого бізнесу в країні.

З метою створення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу, сучасною спрощеною системою передбачено(рис.1.1.):

Рис.1.1. Особливості спрощеної системи оподаткування.

Після прийняття податкового законодавства спрощена система звітності надає суб'єктам малого підприємництва багато переваг, таких як: спрощення чинних форм бухгалтерського обліку та фінансової звітності, передбачених Положенням (стандартами) бухгалтерського обліку; форма податкової декларації; розрахунки, пов'язані з визначенням суми податку значно спрощені.

Однак, поряд з перевагами спрощеного режиму оподаткування для малого підприємництва, є й деякі недоліки, які гальмують розвиток малого бізнесу в

Україні, зокрема: обмеження на доходи суб'єктів малого підприємництва, що дає право на використання спрощеного режиму оподаткування. При дотриманні кількох вимог, передбачених законодавством, підприємство може бути переведене на спрощену систему оподаткування шляхом реєстрації як платника єдиного податку; індивідуальний податок фізичної особи-платника податку сплачується у звітному періоді (щоквартально).

Загалом можна зробити висновок, що останні зміни щодо спрощення податкової системи призвели до її лібералізації, а отже і до збільшення кількості її платників податків. Система має відповідати вимогам держави щодо стабільності надходжень до податкового бюджету та задовольняти власні вимоги платників податків через спрощену систему процентних ставок, яка, на їхню думку, є достатньо високою для малого бізнесу. Спрощена система забезпечує простоту визначення бази оподаткування та податку, що підлягає сплаті, мінімізуючи процес обліку до рівня, доступного для пересічних громадян. Спрощена система оподаткування є важливою частиною державної податкової політики для підтримки розвитку малого бізнесу в Україні, тому має супроводжуватися новими планами та способами ведення бізнесу, як і в передових країнах за кордоном.

Основними нормативно-правовими актами, що регулюють сферу малого підприємництва в Україні, є Господарський кодекс України, Податковий кодекс України та Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні». Перш ніж перейти до цього питання, розглянемо суб'єктів господарювання з точки зору чисельності працівників та загальної виручки.

Сьогодні в Україні малий бізнес не лише задуманий як невід'ємна частина структурної перебудови регіональної економіки, а й збільшує надходження до місцевих бюджетів. Основним фінансовим інструментом, що регулює відносини між малим бізнесом і державою, є оподаткування – певні параметри, визначені законодавством: кількість працівників, валовий дохід від реалізації, тип системи оподаткування – загальна чи спеціальна (спрощена).

Це спеціальна податкова система, призначена для стимулювання малого бізнесу, і в її системі є лише один податок: єдиний податок, що сплачується до місцевих бюджетів. У будь-якому випадку підприємець сплачує єдиний соціальний внесок, який зараховується на рахунок українського пенсійного фонду.

Платники податків сплачують єдиний податок (а не збір) і мають право на спрощені процедури обліку та звітності. Для працівників ці підприємства мають сплачувати податок на доходи фізичних осіб та єдиний соціальний внесок (ЄСВ), а власний ЄСВ підприємства становить 22% мінімальної заробітної плати.

В порівнянні з розвинутими країнами, які провели радикальні податкові реформи у вигляді суттєвого зниження податкових ставок (у тому числі для малого бізнесу), покращення структури пільг тощо, Україна активно й успішно використовує світовий досвід, вдосконалюючи спрощені системи та позитивно впливає про оподаткування малого бізнесу. Однак для подальшого покращення бізнес-середовища в Україні та боротьби з корупцією необхідно удосконалити механізм стягнення та податковий тягар єдиного податку та багатьох інших податків у системі оподаткування малого бізнесу.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ² ПІДПРИЄМСТВА МАЛОГО БІЗНЕСУ

2.1. Синтетичний та аналітичний облік доходів, витрат і результатів діяльності малого підприємства

Вимоги до фінансової звітності Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» 1, затвердженим наказом Міністерства фінансів України № 385 від 09.07.2021.

Фінансова звітність підприємства включає баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки та примітки. Фінансова звітність повинна розкривати всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарської та фінансової діяльності підприємства. Квартальна фінансова звітність обмежується балансом і звітом про фінансові результати. Так само скорочено фінансову звітність суб'єктів малого підприємництва та представництв іноземних суб'єктів господарювання.

Метою фінансової звітності є надання користувачам повної, правдивої та достовірної інформації про фінансовий стан, результати діяльності та грошові потоки підприємства для прийняття управлінських рішень.

Статті доходів і витрат, пов'язані з господарсько-фінансовою діяльністю підприємства, класифікуються відповідно до вищезазначених видів діяльності підприємства та включаються до звіту про фінансові результати.

Звітним періодом для складання фінансової звітності є один календарний рік. Баланси підприємств складаються на кінець останнього дня звітного періоду. Проміжні (місячні та квартальні) звіти є сукупними підсумками з початку звітного періоду.

Фінансова звітність повинна бути достовірною. Інформація, надана у фінансовій звітності, є достовірною, якщо вона не містить помилок і викривлень, які можуть вплинути на рішення користувачів звітності.

Фінансові результати господарсько-фінансової діяльності підприємства за

звітний період відображаються у звіті про фінансові результати, складеному відповідно до Положення (стандартів) 3 бухгалтерського обліку.

Метою звіту про фінансові результати є надання користувачам повної, правдивої та достовірної інформації про доходи, витрати, прибутки та збитки від господарської діяльності підприємства протягом звітного періоду.

Для визначення фінансових результатів звітного бізнесу необхідно порівняти виручку звітного періоду з витратами, понесеними для отримання цього доходу. При цьому доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку і виходячи з цього обліку у звіті про фінансові результати на момент їх виникнення, а не в момент їх отримання або платежу (метод нарахування).

Використовуючи метод нарахування, дохід визнається у звіті про фінансові результати після отримання активів або сплати зобов'язань, що сприяє збільшенню власного капіталу компанії (за винятком приросту капіталу, внесеного учасниками).

Витрати визнаються у звіті, коли актив вибуває або виникає зобов'язання, що призводить до зменшення власного капіталу суб'єкта господарювання (за винятком зменшення власного капіталу внаслідок вилучення або розподілу власникам).

Необхідність списання доходів і витрат за фінансовими результатами в підсумковому записі за звітний рік впливає з особливостей і потреб фінансового звіту, раціональної організації комплексного та аналітичного обліку доходів і фінансових результатів, а також забезпечення відповідних умов. для ефективного контролю та аналізу. Слід також пам'ятати, що кінцеві фінансові результати діяльності підприємства визначаються на основі звіту про фінансові результати, а не даних бухгалтерського обліку.

Отже, заповнення цього звіту має бути до закриття рахунку прибутків і витрат, сума податку на прибуток з усіх видів щоденної (основної) діяльності підприємства визначається та відображається в бухгалтерському обліку за формою звіту No 2. «Звіт про фінансові результати». Враховуючи вищезазначені характеристики нової системи бухгалтерського обліку, таблиці фінансових

результатів у цьому посібнику підготовлені з урахуванням обліку доходів, витрат і фінансових результатів та організації загального та аналітичного обліку. Дохід комерційного підприємства визначається згідно з Положенням (Стандартом) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» Цим Положенням (Стандартом) визначено Методологічні основи формування бухгалтерської інформації про виручку підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.

Дохід визначається після збільшення власного капіталу за рахунок збільшення активів або зменшення зобов'язань (за винятком збільшення власного капіталу за рахунок внесків учасників бізнесу), якщо оцінку доходу можна достовірно оцінити.

Визнаний дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не коригується на суму суміжної та безнадійної заборгованості. Сума такої дебіторської заборгованості визнається витратами підприємства відповідно до Положення (Стандарту) 10 Дебіторська заборгованість.

Дохід визнається за справедливою вартістю отриманого або підлягає отриманню активу. Економічний зміст інших операційних, фінансових та інших доходів підприємства розкривається в ПСБО 3 «Звіт про фінансові результати» та плані рахунків.

Облік доходів торговельних підприємств повинен не тільки об'єктивно відображати сукупний дохід від основної (повсякденної) діяльності, іншої повсякденної діяльності, фінансових операцій та надзвичайних ситуацій, але й об'єктивно відображати дохід у комплексному бухгалтерському та аналітичному обліку, проводити ефективний аналіз доходів, а також також правильно визначено від торгової діяльності.

Загальний та аналітичний облік доходів підприємства є єдиним джерелом інформації для складання звітів про фінансові результати господарсько-фінансової діяльності підприємства.

Комплексний облік доходів оптових, оптових і посередницьких підприємств і підприємств роздрібної торгівлі має торгову характеристику та цінову

характеристику оптової та роздрібної торгівлі та має особливу послідовність обліку.²

Виходячи з вищезазначеної мотивації, витрати компанії на придбання товару, доставку товару та повернення його до життєздатного стану щомісяця списують з рахунку 902 «Собівартість проданих товарів» суму, пов'язану з проданим товаром за місяць. У цьому випадку ці витрати щомісяця відносять на витрати, пов'язані з проданими товарами та залишками товарів на кінець звітного місяця. Інші операційні витрати, а також адміністративні та інші операційні витрати на рахунку 791 «Результати діяльності» списуються в підсумковому записі наприкінці року.

Основні принципи організації обліку торговельних та інших господарських витрат визначаються положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку 16 «Витрати».

Об'єктом собівартості є продукт, проект, послуга чи діяльність підприємства, а витрати, пов'язані з його виробництвом, потребують визначення. Елемент витрат - це сукупність економічно однорідних витрат для фірми.

Витрати визнаються в бухгалтерському обліку як зменшення активів або збільшення зобов'язань.

Якщо актив забезпечує економічні вигоди протягом кількох звітних періодів, собівартість визнається шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у формі амортизації) між відповідними звітними періодами.

Доходи та витрати, що відповідають вищезазначеним критеріям, відображаються у Звіті про фінансові результати для визначення чистого прибутку або збитку звітного періоду (якщо відповідні положення (стандарти) не передбачають виняток із цього правила).

Витрати комерційного підприємства, включаючи витрати на управління торгівлею, транспортування, складування та реалізацію товарів, безпосередньо впливають на фінансові результати реалізації товарів. Рівень торговельних витрат є одним з найважливіших показників якості для торговельних підприємств.

Другою важливою особливістю зміни в обліку витрат на торговельну

діяльність є те, що фінансові результати місячної та остаточної облікової господарсько-фінансової діяльності підприємства можуть бути списані наприкінці звітнього року. Автор вважає, що річні торговельні витрати, які безпосередньо не пов'язані з реалізацією товарів у поточному місяці, мають акумулюватися на вищевказаних рахунках витрат з початку року, а фінансові результати за залишком цих рахунків відображати в заяву.

Запаси, у тому числі товари, придбані або отримані відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» (пункти 8 і 9), відображаються на балансі підприємств за первісною вартістю. Первісною вартістю придбання товарно-матеріальних цінностей за плату є вартість товарно-матеріальних цінностей, включаючи суму, що підлягає сплаті постачальнику (продавцю) за договором за вирахуванням непрямих податків та у зв'язку з придбанням товарно-матеріальних цінностей, транспортуванням їх до місця використання та привезенням. у стан, відповідний за призначенням.

ПСБО 9 «Інвентаризація» не передбачає порядку визначення первісної (балансової) вартості товарів та визначення фактичної собівартості реалізованої продукції з урахуванням первісної вартості та облікової ціни товарів оптової та роздрібною торгівлі.

Водночас, всупереч положенням пунктів 8 і 9 Інвентаризації ПСБО 9, у пункті 22 зазначено, що собівартість реалізованої продукції визначається як різниця між продажною (роздрібною) вартістю товару та сумою торгової облігації. на цих предметах. Положенням не визначено, яким чином визначається вартість реалізації товарів оптом.

Зміни та доповнення до пункту 9 ПСБО 9 Інвентаризації встановлюють порядок обліку та списання, щоб до собівартості реалізації включали лише витрати на доставку та закупівлю. Порядок обліку та списання інших витрат, що включаються до первісної вартості реалізованої продукції, відомих як Положення та Інструкція щодо застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, не встановлено.

Сума витрат, пов'язаних із придбанням, доставкою та приведенням їх у живучий стан, пов'язаних з реалізованим товаром, розраховується та визначається різницею між попередніми залишками цих витрат за відповідними статтями аналітичного обліку (залишок, визначений до обліку оприлюднюється за мінусом собівартості), і скласти залишок виходячи з залишку товарів на кінець звітного місяця.

Примітка до застосування План рахунків дозволяє списувати доходи та витрати на 79 «фінансових результатів» у місячних або підсумкових записах на кінець звітного року. Автор вважає недоцільним щомісячно списувати доходи та витрати на субрахунок фінансових результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства. Незручність щомісячного закриття рахунків доходів і витрат полягає в тому, що це ускладнює загальний та аналітичний облік і підготовку квартальних фінансових звітів, а також не сприяє ефективному контролю та аналізу витрат і доходів.

Протягом року на рахунках за категорією 7 «Доходи та результати діяльності» та категорією 9 «Витрати» відображаються та нараховуються відповідно дохід і витрати, що дає змогу складати проміжні звіти (квартальні, піврічні) про фінансові результати. наприкінці року рахунки доходів і витрат закриваються шляхом перенесення залишків з цих рахунків на рахунок 79 «Фінансові результати». Тому рахунки фінансових результатів у новому плані рахунків, подібно до рахунку 46 «Продаж», відсутні, а рахунок 79 «Фінансові результати» певною мірою виконує функцію рахунку 80 «Прибутки та збитки». Замість фінансового рахунку 46 «Реалізація» в новому плані рахунків передбачено шість зведених рахунків: 70 «Дохід від реалізації», 71 «Інші операційні доходи», 74 «Інші доходи», 90 «Собівартість реалізації», 94 «Інші операційні доходи». витрати» та 97 «Інші витрати».

З метою розмежування доходів і витрат від повсякденної діяльності (первинної та іншої), а також від надзвичайних подій у плані рахунків наводяться пов'язані між собою субрахунки.

Враховуючи, що суб'єкти господарювання зазвичай займаються різними основними видами діяльності (виробництво, інжиніринг, послуги, торгівля тощо), а фінансові результати основної діяльності обліковуються на рахунку 79 «Фінансові результати», призначається лише один субрахунок Управлінський облік. в аналітичному обліку на субрахунку 791 «Результати основної діяльності» на субрахунках слід віднести фінансові результати за видами основної діяльності, як і рахунки 70 «Виручка від реалізації» та 90 «Собівартість реалізації». Без цього ефективний аналіз фінансових результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства неможливий.

Залишки рахунків 74 «Інші доходи» та 97 «Інші витрати» в кінці року списуються на субрахунок 793 «Результати іншої щоденної діяльності».

Кредит рахунка доходів і дебет рахунку витрат у річному комплексному обліку здійснюються у відповідних співвідношеннях рахунків, зазначених для кожного рахунку в примітках до застосування плану рахунків.

2.2. Організація обліку з використанням сучасних інформаційних технологій

На сьогоднішній день швидко розвивається автоматизація облікових процесів за рахунок раціоналізації та зниження складності існуючої технології обробки облікової інформації, але можливості такої автоматизації дуже обмежені. Це пояснюється тим, що існуючі обліково-контрольні методи та організації були сформовані для ручного обліку. Існує певна різниця між потужністю комп'ютера, що використовується в обліку та практиці контролю. Комп'ютери полегшують роботу бухгалтерів, але не додають нічого нового до їх змісту, оскільки це вимагає підвищення ролі бухгалтерського обліку та аудиту в управлінні, зміни та подальшого розвитку методів обліку та аудиту, а також удосконалення їхніх організацій для максимального забезпечення відповідності вимогам. з потребами управління.

Основні методологічні аспекти організації систем автоматизації обліку та

контролю на базі ARMB повинні забезпечувати єдиний підхід до розробки окремих елементів та їх функціонування як єдиної системи. Важливим методичним принципом в організації автоматизованої обробки інформації є машинне формування облікових даних та одночасне формування їх на машинних носіях [24].

Підсистема бухгалтерського обліку під час роботи забезпечує інформаційні зв'язки з іншими підсистемами. Надає первинні облікові дані на вході підсистеми обліку - економічні процеси та явища, що відбулися, які збираються та фіксуються на носіях даних. Вихідна інформація підсистеми обліку широко використовується в річних завданнях АІС і є вхідними для інших підсистем.

Важливою особливістю підсистеми обліку є забезпечення управління зворотним зв'язком на будь-якому рівні. Функція зворотного зв'язку є основною перевагою підсистеми обліку, що дуже важливо для керівництва. Зворотній зв'язок забезпечується системою результатів і проміжної інформації, яка записується на магнітний носій або виводиться безпосередньо на екран дисплея. Тому швидкість випуску такої інформації залежить від ефективності управлінських рішень.

Професійне робоче місце є основним інструментом спілкування людей з інформаційною системою. Робоча станція має відкриту архітектуру і легко адаптується.

Робочі місця мають проблемно-орієнтовану спрямованість у конкретній предметній області і є засобом комунікації експертів з автоматизованими інформаційними системами.

Якщо взяти за стандарт організаційну структуру управління, то можна умовно виділити АРМ керівника, АРМ середнього рівня та операційний рівень. За принципом вибіркового розподілу інформації ці люди потребують абсолютно різного інформаційного забезпечення.

Для практичних цілей найважливіше згрупувати завдання за економічним змістом базового показника. Це групування є основою для розрізнення таких видів автоматизованих облікових робіт (АРМР): АРМБ для основних засобів; АРМ обліку запасів; АРМБ для обліку праці та оплати праці; АРМБ для визначення

виробленої продукції, її відвантажень, реалізації та бухгалтерського обліку³ фінансових результатів для фінансово-розрахункових операцій АРМБ для обліку собівартості продукції АРМБ для зведеного обліку та звітності АРМБ для обліку капітальних і фінансових інвестицій. Кожному з цих робочих місць (наборів завдань) відповідає певний список завдань.

Технологія організації бухгалтерського обліку за умови АРМ включає три етапи: підготовку та обробку інформації, систематизацію та узагальнення облікової інформації рахунків за видами ресурсів, контроль, аналіз і аудит, формування інформації для подальшого використання в управлінні підприємством.

АРМ бухгалтера, таким чином, являє собою набір професійно-орієнтованих технічних, інформаційних та програмних засобів, призначених для автоматизації функцій, що виконуються фахівцями на робочому місці, за допомогою яких можна організувати систематичну обробку економічної інформації як об'єктів управління.

2.3. Особливості оподаткування діяльності підприємства малого бізнесу

Податки, які сплачує малий бізнес, є основним джерелом фінансових ресурсів для бюджетів місцевих громад. Створення національної податкової системи має збалансувати потреби всіх сторін у податкових відносинах та мінімізувати витрати на дотримання податкового законодавства. Ефективний розвиток малого бізнесу залежить від комплексної, взаємоузгодженої нормативної бази.

Підтримка малого бізнесу в Україні забезпечується Законом України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», згідно з яким держава гарантує фінансову, інформаційну, консультативну підтримку, у тому числі підтримку інновацій, науки та промислового виробництва, підтримку малих і середніх підприємств, що здійснюють експортну діяльність, підтримку в підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації управлінського та господарського персоналу [2].

Для стартапів найважливішим у більшості випадків є фінансова підтримка

українського державного та місцевих бюджетів. Основними видами фіскальної державної підтримки є (рис.2.1.):

Рис.2.1. Види державної підтримки.

Однак отримувати таку підтримку можуть лише МСП, які відповідають критеріям, визначеним ГКУ.

Звичайно, будь-якій країні потрібна оптимальна система оподаткування, і коли бізнес зацікавлений у сплаті податків, усвідомлення того, що дотримання податкового законодавства є запорукою його подальшого існування та зростання.

Українська податкова система за останні роки зазнала суттєвих змін, особливо нинішня кількість податків і зборів є найнижчою за всю історію нашої незалежності: сім державних податків і зборів, два місцевих податки та два місцевих збори. На цьому етапі вітчизняна податкова система передбачає два шляхи діяльності малого бізнесу в контексті оподаткування:

1. Загальна система;
2. Спрощена система (єдиний податок).

Якщо суб'єкт господарювання обирає загальний режим оподаткування, він

повинен сплачувати податок за контрольним списком, наведеним у статтях 9-10

ПК. Розглянемо види податків(рис.2.2).

Загальнодержавні податки і збори	Основна ставка, %	Місцеві податки і збори
✓ податок на прибуток підприємств; ✓ податок на доходи фізичних осіб; ✓ податок на додану вартість; ✓ акцизний податок; ✓ екологічний податок; ✓ рентна плата; ✓ мито	18% 18% 20% Сплачуються за умов здійснення СПД певних видів діяльності	Податки: ✓ податок на майно; ✓ єдиний податок Збори: ✓ збір за місця для паркування транспортних засобів; ✓ туристичний збір

Рис.2.2. Види податків.

ПКУ також дозволяє суб'єктам малого підприємництва обрати спрощену систему оподаткування, обліку та звітності - спеціальний механізм стягнення податків і зборів, що встановлює єдиний податковий платіж із спрощеним обліком та звітністю замість окремих податків[40].

Згідно з чинним податковим кодексом України єдина система оподаткування є найкращим способом оподаткування малого бізнесу, оскільки загальна податкова система є занадто складною та обтяжливою. Економічні показники розвитку малого бізнесу в Україні свідчать про те, що він не в змозі ефективно виконувати свої фіскальні функції. Побудова широкої мережі малих підприємств у всіх галузях економіки сприятиме монополії та конкуренції.

Для ефективного розвитку українського малого бізнесу необхідно, щоб держава стимулювала розвиток цієї галузі шляхом запровадження більш жорсткого регулювання їх діяльності, запровадження відповідних фіскальних стимулів та гнучких механізмів регулювання ринку праці.

Однією з основних функцій політики, що формує систему оподаткування будь-якої країни, є управління розвитком економічного сектора країни. Як і його європейські колеги, український бізнесмен зобов'язаний сплачувати багато податків, зокрема податок на прибуток. Спрощена система оподаткування - це «являє собою механізм, що дозволяє підприємцю не вираховувати свій прибуток, тобто не застосовувати бухгалтерський підхід для його визначення»[42]. Такі

3
підприємці не сплачують податок на прибуток та декілька інших податків, а сплачують єдиний податок за фіксованою ставкою.

Основною метою спрощення методів оподаткування, обліку та звітності є дерегулювання сфери податкового обліку та звітності, які є численними та складними.

Кожен підхід спрямований на створення простіших та прозоріших процедур збору податків та зменшення надмірного збору податків. Це не податкова пільга в звичайному розумінні, оскільки для більшості платників податків, які використовують спрощений підхід, сума податкових зобов'язань не зменшена, а процедури спрощені, зменшено обсяги обліку та звітності.

Немає необхідності в спеціальному податковому режимі для оптимізації податкового режиму, так, більшість розвинених країн, як правило, оподатковують малий бізнес за допомогою певних цільових податкових пільг для окремих видів діяльності або бізнесу.

Залежно від податкового законодавства різних країн світу, малі підприємства можуть отримати податкові пільги у вигляді зменшення оподатковуваного доходу, зменшення податкових зобов'язань або звільнення від сплати податків.

Результати досліджень податкових умов у різних країнах показують, що найбільш доцільними та ефективними сферами податкового стимулювання є (рис.2.3.):

Рис.2.3. Особливості податкового стимулювання.

У деяких країнах, окрім альтернативної системи оподаткування, запроваджено додаткові умови для зменшення податків, що сплачуються в секторі малого бізнесу, що сприяє виходу з тіньової економіки та дає змогу збільшити податкові надходження до бюджету. У розвинутій Європі однією з найпоширеніших форм стимулювання сектора малого бізнесу є створення для нього податкових стимулів шляхом запровадження спеціальних податкових правил або застосування загальних правил із конкретними пільгами для малого бізнесу.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ДОСЛІДЖУВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА³ **МАЛОГО БІЗНЕСУ**

3.1. Методологічні прийоми аналізу господарської діяльності досліджуваного підприємства малого бізнесу

Оволодіння прийомами і методами економічного аналізу закладає основу для розвитку їх економічного мислення, набуття здатності сприймати різноманітність і взаємозалежність економічних процесів, що відбуваються на фірмах (та інших об'єктах управління).

Це особливо важливо в умовах економічного розвитку моєї країни та поглиблення ринкових засад, що об'єктивно ускладнює завдання у сфері управління та прийняття рішень для кожного підприємства та кожного об'єкта управління.

Розглянемо особливості застосування методу аналізу господарської діяльності ПП «КАСКОМ».

Методологія фінансово-економічного аналізу базується на діалектиці, тобто на вивченні, аналізі та розгляді економічних явищ у зв'язку та взаємозалежності, руху та розвитку. Використання діалектичних методів дослідження цих явищ робить методи аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств такими характеристиками.

Для аналітичної обробки (в основному початкової) використовуються статистичні методи та прийоми (рис3.1.):

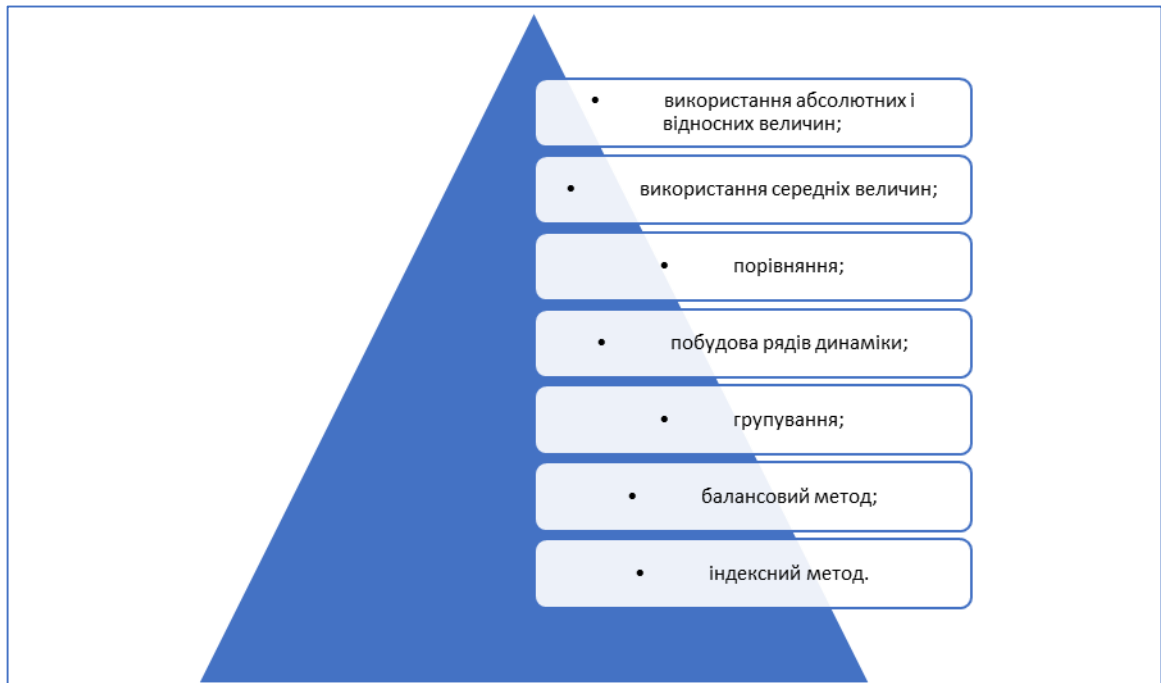

Рис.3.1. Методи та прийоми для аналізу.

Абсолютною величиною економічних явищ і процесів є конкретне числове вираження цих явищ і процесів (випуск, виручка, витрати, прибуток тощо). Аналіз зазвичай неможливо виконати без використання цієї кількості даних, однак абсолютні значення є основним показником порівняно зі статистикою, де вони в основному використовуються для обчислення відносних і середніх значень.

Відносні величини - це «величини, які встановлюються шляхом порівняння з будь-якими іншими (процент, питома вага, індекс, темп зростання, прибуток на одну гривню вкладеного капіталу тощо)»[34].

Порівняння є дуже поширеним методом аналізу. Звісно з нього починається «розв'язання багатьох аналітичних задач, саме воно задає напрямок аналітичному дослідженню»[34]. Для фінансово-економічного аналізу використовуються наступні порівняння (рис.3.2.):

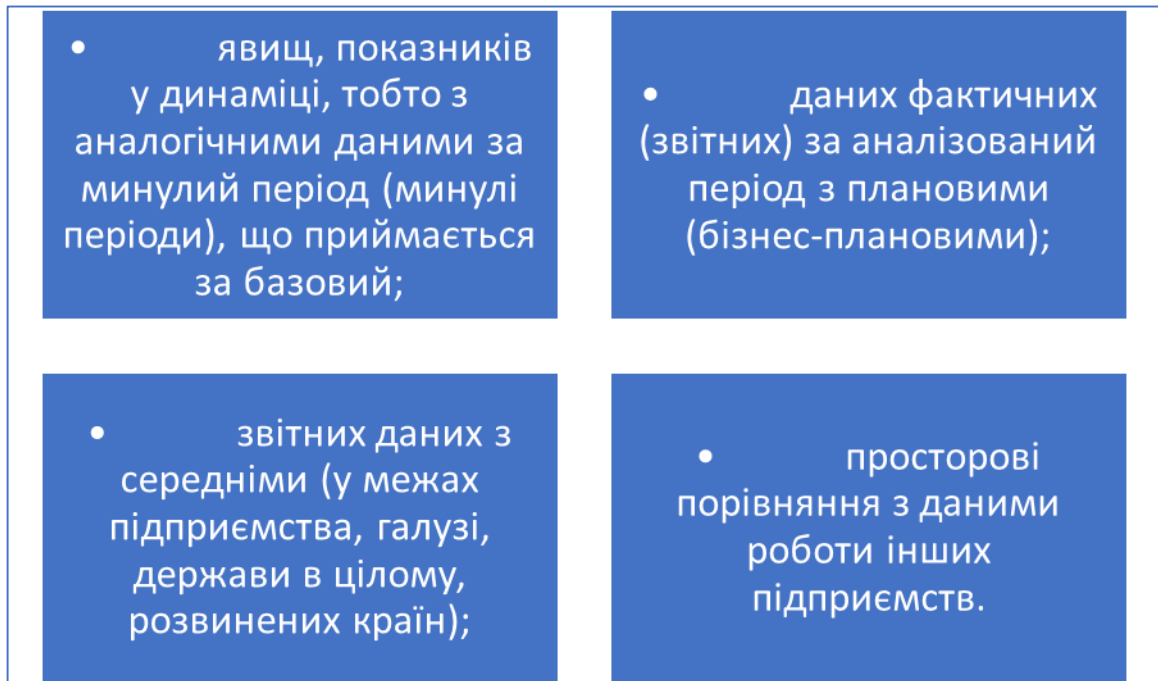

Рис.3.2. Порівняння для фінансово-економічного аналізу.

Основна умова ефективності застосування прийому порівняння- це «досягнення зіставності показників, які характеризують процес, що аналізується»[31]. Аналітичні розрахунки можна проводити лише на порівняльній основі, коли є повна впевненість у порівнянні показників за всіма параметрами.

Групування - це «прийом аналізу, який полягає у формуванні з масиву даних, що аналізуються, класифікаційних груп за ознаками, істотними з точки зору розв'язання конкретних аналітичних задач»[31]. Таке розчленування масиву аналітичної інформації ще до аналітико-статистичної обробки груп, побудованих за певними ознаками, дає можливість виявляти закономірності та тенденції, властиві аналізованим процесам і явищам.

З поглибленням аналізу (встановлення груп для більшої кількості ознак, для коротших інтервалів часу тощо) підсумкові показники усереднюються, і можна проаналізувати структуру та структурні зміни аналізованих об'єктів, а також зв'язок між різними показниками. визначений. Метод групування виконується у вигляді таблиці аналізу. Жодну аналітичну задачу більшої чи меншої складності не можна розумно вирішити без аналітичної таблиці.

Балансовий метод аналізу - це «відображення й аналіз кількох (найчастіше -

двох) груп взаємопов'язаних і взаєморівноважених економічних показників»³[31]. У формі балансу підприємство планує свою фінансову діяльність (беззбитковість), звітує про стан своїх фінансових ресурсів та їх розташування (баланс); аналітично важливим є складання матеріальних балансів, балансів робочого часу та обладнання. години роботи Зачекайте.

Досягнувши рівності аналізованих відповідних показників, балансовий метод дозволяє аналізувати фінансово-господарську діяльність підприємства, що забезпечує ресурсами (трудовими, матеріальними, фінансовими).

Особливістю об'єкта фінансово-економічного аналізу підприємства є те, що на його формування впливає багато факторів. Для того, щоб результати аналізу були суттєвими з точки зору ймовірності здійснення певних конкретних дій для підвищення ефективності бізнесу, необхідно визначити результати окремих впливів на кінцеві результати аналізу. певні фактори, що визначають це. Тому завдання усунення впливу тих чи інших факторів на аналізований об'єкт для визначення впливу інших факторів є одним із стрижневих аналізів, який називається усуненням. За допомогою елімінації умовно усувається вплив усіх, крім одного, одночасно взаємодіючих факторів, тим самим послідовно визначаючи величину впливу кожного з них на кінцевий результат.

При цьому загальний (груповий) індекс продажів товарів характеризує динаміку загальної виручки від реалізації, але не відповідає на питання про те, як змінюються обсяги продажів (оскільки чисельник і знаменник функції включають незрівнянні значення). як і середня ціна проданих товарів змінилася. Загальні метрики не дозволяють окремо виключати об'ємний (кількісний) і ціновий (якісний) фактори на кінцевий результат - виручку від реалізації.

Підхід до аналітичного індексування дозволяє вирішити ці проблеми шляхом створення агрегованих індексів. Агрегатні індекси - це «загальні індекси, у яких з метою елімінування впливу окремих елементів (факторів) на індекс відбувається фіксування інших елементів на незмінному (базовому або звітному) рівні»[26].

Щоб визначити індивідуальний вплив кожного з двох факторів на показник результату, різницю між параметрами, що повідомляються, і основними параметрами факторів розраховували та помножили на абсолютне значення параметра іншого фактора, а потім на різницю між фактичними та основними кількісними параметрами на Абсолютні значення базових якісних та фактичних основних якісних параметрів - повідомляє абсолютне значення кількісних.

3.2. Аналіз прибутковості діяльності підприємства

Абсолютним вимірником прибутковості підприємства є прибуток, його наявність свідчить про ефективність діяльності, але лише за значенням прибутку неможливо визначити її рівень. Для цього потрібно співставити показник прибутку з показником витрат ресурсів і за відносним значенням визначити рівень прибутковості підприємства [18].

Прибуток - це «різниця між ціною реалізації та собівартості продукції (товарів, робіт, послуг), між обсягом отриманої виручки та сумою витрат на виробництво та реалізацію продукції»[17]. Прибуток - це форма доходу для підприємця, який інвестує капітал для досягнення певного успіху в бізнесі, але він описує лише ту частину доходу, яка «очищає» витрати, понесені під час виконання діяльності.

Загальний прибуток підприємства є кінцевим результатом діяльності підприємства. У ньому враховується прибуток від усіх видів діяльності підприємства: прибуток від реалізації товарів, робіт, послуг - валовий прибуток, прибуток від операційної діяльності, прибуток від повсякденної діяльності, дохід від спеціальної діяльності. Також розрахуйте чистий прибуток (прибуток, який бізнес ще має у своєму розпорядженні). Основною складовою загального прибутку є прибуток від реалізації товарної продукції.

Розглянемо основні показники, які використовуються для розрахунку прибутку ПП «КАСКОМ» за останні три роки та їхню динаміку змін (табл. 3.1, 3.2).

Таблиця 3.1.

Основні показники для розрахунку прибутку компанії ПП «КАСКОМ» за
2019 - 2021 роки

№	Показник	2019	2020	2021
1	Сукупний капітал	1021500	1346070	1713281
2	Власний капітал	318173	438632	558430
3	Чистий дохід від реалізації продукції	1467332	1919474	2272834
4	Валовий прибуток	573482	694254	702742
5	Прибуток від операційної діяльності	166533	177793	185174
6	Чистий прибуток	109607	121146	121243

Таблиця 3.2.

Динаміка змін показників для розрахунку прибутку компанії ПП
«КАСКОМ» за 2019 - 2021 роки

№	Показник	Відхилення +/-			
		2019 – 2020		2020-2021	
		Тис. грн	%	Тис .грн	%
1	Сукупний капітал	324570	31,8%	367211	27,3%
2	Власний капітал	120459	37,9%	119798	27,3%
3	Чистий дохід від реалізації продукції	452142	30,8%	353360	18,4%
4	Валовий прибуток	120772	21,1%	8488	1,2%
5	Прибуток від операційної діяльності	11260	6,8%	7381	4,2%
6	Чистий прибуток	11539	10,5%	97	0,1%

Тому рентабельність характеризується прибутком і рентабельністю. Існують різні способи визначення прибутковості. Взагалі кажучи, прибутковість є більш

значущою, ніж прибуток, і відображає кінцевий результат управління.

Таблиця 3.3.

Основні показники рентабельності компанії ПП
«КАСКОМ» за 2019 - 2021 роки

№	Показник	Роки		
		2019	2020	2021
	<i>Рентабельність інвестицій (капіталу)</i>			
1.	Рентабельність сукупного капіталу	0,16	0,13	0,1
2.	Рентабельність власного капіталу	0,34	0,28	0,22
	<i>Рентабельність продажів</i>			
3.	Валова рентабельність реалізованої продукції	0,4	0,36	0,31
4.	Операційна рентабельність реалізованої продукції	0,11	0,1	0,08
5.	Чиста рентабельність реалізованої продукції	0,07	0,06	0,05
6.	Загальна рентабельність виробничих запасів	1,38	1,04	0,84
7.	Загальна рентабельність підприємства	0,67	0,58	0,45

Проведемо аналіз витрат ПП «КАСКОМ» протягом трьох останніх років (табл. 3.4).

Таблиця 3.4.

Структура витрат ПП «КАСКОМ»

Стаття	Код рядка	2019	2020	2021
Матеріальні затрати	2500	761685	962663	1211834
Витрати на оплату праці	2505	148131	230516	317136
Відрахування на соціальні заходи	2510	45354	44737	65365
Амортизація	2515	19110	34581	55348
Інші операційні витрати	2520	833991	622224	650554
Разом	2550	1808271	1894721	2300237

3.3. Оцінка платоспроможності (ліквідності) і фінансової стійкості підприємства малого бізнесу

При аналізі платоспроможності бізнесу важливо визначити та проаналізувати показники довгострокової фінансової безпеки. Ці коефіцієнти показують рівень довгострокового покриття капіталом неліквідних активів і характеризують рівень, на якому фірма дотримується та підтримує фінансовий баланс. Коефіцієнт довгострокової фінансової безпеки першого рівня визначається як відношення власного капіталу до неліквідних активів.

Таблиця 3.5

Динаміка коефіцієнту довгострокового фінансового забезпечення першого ступеня за 2019-2021 рр.

	Власний капітал	Необоротні активи	Коефіцієнт
2019	534 449	567 076	0,94
2020	537 942	701 314	0,77
2021	549 086	899 314	0,61

Проаналізуємо вторинний коефіцієнт довгострокової фінансової безпеки, що розраховується як відношення власного капіталу та довгострокових зобов'язань до неліквідних активів. Цей коефіцієнт має бути більше одиниці, а очікуване значення становить від 1,2 до 1,6. Можна відзначити, що цей показник знаходиться в межах норми, тому підприємство можна вважати потенційно платоспроможним. Однак у 2021 році ця цифра нижча за норму.

Динаміка коефіцієнту довгострокового фінансового забезпечення
другого ступеня за 2019-2021 рр.

	Довгострокові зобов'язання	Власний капітал	Необоротні активи	Коефіцієнт
2019	38 308	534 449	567 076	1,01
2020	203 974	537 942	701 314	1,06
2021	30 499	549 086	899 314	0,64

Проведемо аналіз платоспроможності підприємства «КАСКОМ» та розрахуємо наступні коефіцієнти (наведені в таблиці 3.7.)

Таблиця 3.7

Показники оцінки платоспроможності підприємства

Коефіцієнти	Формули	2019	2020	2021
Коефіцієнт фінансової незалежності	(ВК+прирівнені до власних) / Баланс	0,81	0,68	0,69
Коефіцієнт фінансової залежності	1 / Коеф.фін.незал.	1,23	1,48	1,45
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Робочий капітал / Власний капітал	-0,09	-0,02	-0,58
Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу	1 - Коеф.фін.незал.	0,19	0,32	0,31
Коефіцієнт фінансового ризику	(ПК-Кошти прирівнені до власних) / (ВК+ прир.до власних)	0,23	0,48	0,81
Коефіцієнт фінансової стабільності	1 / Кфін.риз	4,32	2,1	1,24

Метод фінансового аналізу, заснований на використанні фінансових

коефіцієнтів, дозволяє виділити напрямки, які припускають більш детальне вивчення причин погіршення ефективності організації. Порівнюючи результати з базовим, можна зробити висновок, що значення фінансового коефіцієнта не є ідеальними. Якщо розрахований фінансовий коефіцієнт нижчий за базову величину, це не завжди є ознакою того, що фінансовий стан підприємства погіршився.

Можна зробити висновок, що досліджувана фірма є платоспроможною, оскільки переважна більшість показників фірми знаходиться в межах нормативного діапазону значень.

ВИСНОВКИ

Формування малого бізнесу є важливою умовою реформування української економіки. Малі підприємства можуть забезпечити реструктуризацію економіки, створити нові робочі місця та сприяти приватизації та демократизації. Розвиток малих підприємств є запорукою неминучості трансформації внутрішнього ринку.

Малий бізнес в Україні домінує в усіх сферах економічної діяльності та потребує системної державної підтримки.

Держава має забезпечити стабільні регуляторні умови для створення та діяльності малих підприємств, створити ефективні системи безпеки та страхування, удосконалити механізми оподаткування, бухгалтерського обліку та звітності, інвестиційно-кредитного обслуговування, ризикового фінансування та лізингу, формування інформаційного ринку. , консультаційні, технологічні та навчальні послуги для малого бізнесу.

За допомогою сучасних інформаційних технологій вирішувати проблеми шляхом створення цілісної та взаємозалежної системи нагляду, інформації та інструментів, здійснювати інформаційно-аналітичне управління всіма підрозділами підприємства.

Використання комп'ютерної техніки в бухгалтерському обліку допоможе швидко обробити інформацію про формування та використання компонентів власного капіталу, своєчасно представити їх управління та прийняти на цій основі ефективні управлінські рішення.

Сектор малого бізнесу формує дуже широку мережу підприємств, які працюють переважно на місцевих ринках і мають безпосереднє відношення до масових споживачів товарів і послуг. Завдяки невеликому розміру та гнучкості в технологіях, виробництві та управлінні малі підприємства можуть своєчасно реагувати на зміну ринкових умов.

Малий бізнес є необхідною частиною розвитку будь-якої економічної

системи, без якої не може існувати та процвітати вся економіка та суспільство.

Виходячи з висновків про роль малого бізнесу в соціально-економічному розвитку національної економіки, можна зробити висновок, що він має функції, притаманні загальному підприємництву і поширюється лише на малий бізнес: інновації, ресурси, організація, стимули, ризик.

Держава має забезпечити стабільні нормативно-правові умови для створення та діяльності малого бізнесу, налагодити ефективний

Системи захисту та страхування, спрощення податкових механізмів, бухгалтерський облік та звітність, інвестиційно-кредитне обслуговування, ризикове фінансування та лізинг, формування інформаційного ринку, консультативні, технологічні та освітні послуги для малого бізнесу.

Таким чином, за сучасних умов малий бізнес є єдиною галуззю економіки країни, і кількість суб'єктів господарювання з кожним роком неухильно збільшується. На жаль, у цій галузі є свої проблеми, які можна вирішити за допомогою належного аналізу, обліку та аудиту, що забезпечить зростання виробництва та прибутковості малого бізнесу.

Тому працювати в малому бізнесі може практично кожен. Але одного бажання замало. Необхідні відповідні знання ринкової економіки та вміння використовувати ринкові важелі в організації бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк Р.Р. Прибутковість сільськогосподарських підприємств: природа категорії / Р.Р. Антонюк // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства - 2012. - № 126. - С. 50-55.
2. Бадида М. Єдиний податок суб'єктів малого підприємництва в системі місцевого оподаткування //Формування ринкових відносин в Україні. - 2008 р. № 4. - С. 124-128.
3. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Навч. посібник. - К.: Київ, держ.торг.- екон.ун-т. 2015. - С. 240.
4. Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. Фінансова діяльність підприємства: Підручник. - К.: Либідь, 1998. - 312 с
5. Баранова В.Г. Податкова система / В.Г. Баранова. - Одеса: ОНЕУ, 2014. - С. 34
6. Бойчик І.М., Харів П.С., Хопчан М.І. Економіка підприємства: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. I-IV рівнів акредитації. - 2-ге вид., виправ. і доп. - К.: Каравела, 2011. - 298 с.
7. Виноградська А. Розвиток малого підприємництва // Економіка України, №2, 2015, С. 36-43.
8. Гаватюк, Л. С. Шляхи підвищення рівня прибутковості вітчизняних підприємств у сучасних умовах господарювання / Л. С. Гаватюк, Н. М. Перегіняк // Економіка та суспільство - 2020 -№ 9.- С. 363-367. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/62.pdf
9. Дослідження особливостей формування прибутку організації в сучасних умовах господарювання /В. Я. Гавран, Х. Т. Середницька, 2019. - № 847. - С. 55-60. - URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2020/jun/2744/visnyk2019- 55-60.pdf>
10. Дослідження факторів впливу на прибутковість підприємства та пошук резервів збільшення прибутку / А. В. Гречко, О. М. Мельнікова //

Ефективна економіка. - 2020. - № 11. URL: ⁴
<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5862>

11. Духновська Л. М. Прибутковість підприємства: сутність та ефективність управління / Духновська Л. М., Павлов В. С. // Науковий вісник 2021. - № 17. - С. 100-103. - URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/17_1_2021ua/24.pdf.

12. ДФС: з початку року фізичні особи - підприємці сплатили до бюджету 11,1 млрд. грн. єдиного податку URL: <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/313393.html>.

13. Економіка підприємства / Під редакцією С.Ф.Покропивного. - К., 2001.

14. Економічна правда: податкова реформа. Як це може бути. - 2015.: URL : <https://www.epravda.com.ua/publications/2015/09/23/560495/>

15. Єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [таін.] - К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. - Т. 2 : Д- Й. - 744 с. - ISBN 966-7492-00-8.

16. Єдиний податок та збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності // Словник фінансово-правових термінів / за заг. ред. д. ю. н., проф. Л. К. Воронової. - 2-е вид., переробл. і доповн. - К. : Алерта, 2011. - 558 с

17. Єпіфанова І.Ю. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності / Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. // Випуск №3. - 2019. - URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/3_ukr/33.pdf

18. Загородній А., Громяк Л. Фактори, що визначають розвиток малого бізнесу в Україні // Економіка України, №6, 207, С. 150

19. Закон України “ Про державну підтримку малого підприємництва» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2063-14#Text>

20. Закон України «Про систему оподаткування» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-12#Text>

21. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система. Підручник. - К.: Атіка, 2019. - 920 с.

22. Іванова Ю., Карпової В., Карпова Л. «Податкове планування: принципи, методи, інструментарій»

23. Кількість підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

24. Клепанчук О. Ю. Удосконалення механізмів адміністрування податкових платежів в умовах фінансової підтримки розвитку малого бізнесу / О. Ю. Клепанчук // Науковий вісник НЛТУ України. Серія економічна. - 2020. - Вип. 27(2). - С. 140-145.

25. Конституція України, затверджена Постановою Верховної Ради України URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>

26. Коробов М. Я. Фінанси промислового підприємства: Підручник. - К.:Либідь, 2005.

27. Коротенко Н.П. Проблеми розвитку підприємництва в Україні // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – №4.

28. Крисоватий А. І. «Податкова система»: Навч.посібник - Тернопіль, 2014. - 332 с.

29. Лекарь С. Чи потребує вдосконалення спрощена система оподаткування фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності? // Вісник податкової служби України. - 2005. - № 1-2.

30. Малий бізнес: стан і тенденції. (Матеріал підготовлено за сприяння зведеного інформаційно-довідкового відділу Держпідприємництва.) // Підприємництво в Україні. - 2008. - № 6-7

31. Мелень О.В. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення / О.В. Мелень, Ю.Ю. Холондач // Вісник Національного технічного

університету «ХПІ». Серія «Технічний прогрес та ефективність виробництва». - 2015. - № 25. - С. 123-126.

32. Мельник М. М. Прямі податки як регулятор соціально-економічних процесів в Україні / М. М. Мельник // Наукові праці НДФІ. 2021. - Вип. 2. - С. 119-126. -

33. Мельник Ю., Юрченко В., Богданова Н. Основи податкового менеджменту // Україна: податкова політика. - 2014. - №1. - С. 17-20

34. Микитюк О.І. "Фінансове забезпечення розвитку малих підприємств"// Фінанси України. - 2019р. - 11с.

35. Олійник О.В. Податкова система: Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2006 - 456с.

36. Онопрієнко В.И. Малі підприємства: Досвід, проблеми М. : Профиздат, 2000

37. Орехова А.І. Економічна сутність категорії прибуток / А.І. Орехова // Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». - №7, 2013.- с. 313- 316.

38. Осипова Т.В. Теоретичні аспекти трактування прибутковості в сучасних умовах господарювання / Т.В. Осипова // Управління розвитком. 2012. - № 1. - С. 82-84.

39. Пиріжок С.Є. Переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу: обліковий вимір / С.Є. Пиріжок, Л.Г. Олійник // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. - 2015. - № 3. - С. 240-256.

40. Податковий кодекс України // Вісник податкової служби України. - 2019. - № 5 - 120 с

41. Проблеми податкової системи України та актуальні шляхи їх вирішення, як передумова ефективного функціонування економіки 25 держави. - 2015.

42. Скрипник, А. В. Спрощена система оподаткування як ефективний важіль фіскальної та соціальної політики / А. В. Скрипник, К. П. Проскура //

Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України: електронне наукове фахове видання/ Національний університет державної податкової служби України; гол. ред. : П. В. Мельник. - 2021

43. Словник фінансово-правових термінів [Електронний ресурс] / за заг. ред. д.ю.н., проф. Л.К. Воронової. - 2-ге вид., переробл. і доповн. - К.: Алерта, 2021. - 558 с. URL: <http://ndi-fp.asta.edu.ua/files/doc/slovnyk-finpravo.pdf>

44. Філіппова С.В. Вибір системи оподаткування та організація податкового обліку суб'єктами малого підприємництва - юридичними особами на засадах альтернативності : монографія / С.В. Філіппова, М.О. Ананська. - Донецьк: Вид-во «Ноулідж» (Донецьке відділення), 2013. - 120 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Фінансова звітність підприємства

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спроможна фінансова звітність»
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

		КОДИ		
		2021	01	01
Підприємство	Приватне підприємство "Каском"			
Територія	Івано-Франківськ	30610663		
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	2610100000		
Вид економічної діяльності	Ремонт комп'ютерів і периферійного устаткування	120		
Середня кількість працівників, осіб	5	95.11		
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	76018, Івано-Франківська обл., м. Івано-Франківськ, вул. Будівельників, 23, кв. 103	0677372600		

1. Баланс на 31.12.2020 р.

Форма N 1-м		Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002	()	()
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	158.8	127.3
первісна вартість	1011	311.5	311.5
знос	1012	(152.7)	(184.2)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	158.8	127.3
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	6.4	11.3
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	13.2	40.1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	134.2	148.8
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	33.3	4.6
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	187.1	204.8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	345.9	332.1

Пасива	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	321.2	280.1
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	321.2	280.1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	4.4	29.8
розрахунками з бюджетом	1620	11.4	11.7
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630	8.9	10.5
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	24.7	52
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	345.9	332.1

2. Звіт про фінансові результати

за 2020 р.

Форма N 2-м

Код за КВД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1094.9	915.4
Інші операційні доходи	2120	0.2	0.2
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1095.1	915.6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4.4)	()
Інші операційні витрати	2180	(1131.8)	(913.3)
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1136.2)	(913.3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-41.1	2.3
Податок на прибуток	2300	()	()
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-41.1	2.3

Керівник

(підпис)

ЛАБА ІГОР ВАСИЛЬОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

ЛАБА ІГОР ВАСИЛЬОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Додаток 2

Акти про надання послуг

ЗАТВЕРДЖУЮ

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор
Приватне підприємство "Каском"Директор
ПП "Альфа енерго груп"

Лаба

І.В.

**АКТ надання послуг
№ 408 від 08 червня 2021 р.**

Ми, що нижче підписалися, представник Замовника ПП "Альфа енерго груп", з одного боку, і представник Виконавця Приватне підприємство "Каском", з іншого боку, склали цей акт про те, що на підставі наведених документів:

Договір: договір

Виконавцем були виконані наступні роботи (надані такі послуги):

№	Найменування робіт, послуг	Кіл-сть	Од.	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Ремонт системного блоку	1	шт	750,00	750,00

Всього: 750,00

Сума ПДВ: 0,00

Всього із ПДВ: 750,00

Загальна вартість робіт (послуг) склала без ПДВ Сімсот п'ятдесят гривень 00 копійок, ПДВ Нуль гривень 00 копійок, загальна вартість робіт (послуг) із ПДВ Сімсот п'ятдесят гривень 00 копійок. Замовник претензій по об'єму, якості та строкам виконання робіт (надання послуг) не має.

Від Виконавця*

Від Замовника

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність її оформлення

08.06.2021

Приватне підприємство "Каском",
код за ЄДРПОУ 30610663, тел.: 504636,
п/р UA803366770000026003052509201 у банку
ІВ.-ФРАНК. Ф-Я КБ "ПРИВАТБАНК",
м.Ів.-Франківськ, вул.Будівельників, 23/103

08.06.2021

ПП "Альфа енерго груп",
код за ЄДРПОУ 34418112,
ІПН 344181109060,
76018, вул. Чорновопа, 7, офіс
300, м.Івано-Франківськ

ЗАТВЕРДЖУЮ

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор
Приватне підприємство "Каском"Директор
"Сендем плюс" ПП

Лаба І.В.

**АКТ надання послуг
№ 418 від 30 червня 2021 р.**

Ми, що нижче підписалися, представник Замовника "Сендем плюс" ПП, з одного боку, і представник Виконавця Приватне підприємство "Каском", з іншого боку, склали цей акт про те, що на підставі наведених документів:

Договір: договір

Виконавцем були виконані наступні роботи (надані такі послуги):

№	Найменування робіт, послуг	Кіл-сть	Од.	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Техн. обслуговує. РРО за червень 2021р.	18	шт	250,00	4 500,00
2	Техн. обслуговує. комп.техн. червень 2021р.	3	шт	150,00	450,00

Всього: 4 950,00

Сума ПДВ: 0,00

Всього із ПДВ: 4 950,00

Загальна вартість робіт (послуг) склала без ПДВ Чотири тисячі дев'ятсот п'ятдесят гривень 00 копійок, ПДВ Нуль гривень 00 копійок, загальна вартість робіт (послуг) із ПДВ Чотири тисячі дев'ятсот п'ятдесят гривень 00 копійок.

Замовник претензій по об'єму, якості та строкам виконання робіт (надання послуг) не має.

Від Виконавця*

Від Замовника

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність її оформлення

30.06.2021

Приватне підприємство "Каском",
код за ЄДРПОУ 30610663, тел.: 504636,
п/р UA803366770000026003052509201 у банку
ІВ.-ФРАНК. Ф-Я КБ "ПРИВАТБАНК",
м.Ів.-Франківськ, вул.Будівельників, 23/103

30.06.2021

"Сендем плюс" ПП,
код за ЄДРПОУ 36448882, тел.: 23393, 22907

Прибуткові накладні

Прибуткова накладна № 155 від 30 червня 2021 р.Постачальник: **ФОП Федорович І. Ю.**

Покупець: **Приватне підприємство "Каском"**
п/р UA803366770000026003052509201 у банку ІВ.-ФРАНК. Ф-Я КБ "ПРИВАТБАНК",
м.Ів-Франківськ, вул.Будівельників, 23/103, тел.: 504636,
код за ЄДРПОУ 30610663

Договір: Договір

Склад: Основний склад

№	Товар	Кіл-сть	Од.	Ціна з ПДВ	Сума з ПДВ
1	Оренда приміщення	1	кв.м	5 700,00	5 700,00

Всього: 5 700,00**У тому числі ПДВ: 0,00**

Всього найменувань 1, на суму 5 700,00 грн.

П'ять тисяч сімсот гривень 00 копійок**У т.ч. ПДВ: Нуль гривень 00 копійок**

Відвантажив(ла): _____ Отримав(ла): _____

Прибуткова накладна № 218 від 31 травня 2020 р.

Постачальник: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГЕРА-СЕРВІС"**
Код за ЄДРПОУ 30312927

Покупець: **Приватне підприємство "Каском"**
п/р UA803366770000026003052509201 у банку ІВ.-ФРАНК. Ф-Я КБ "ПРИВАТБАНК",
м.Ів-Франківськ, вул.Будівельників, 23/103, тел.: 504636,
код за ЄДРПОУ 30610663

Договір: договір

Склад: Основний склад

№	Товар	Кіл-сть	Од.	Ціна з ПДВ	Сума з ПДВ
1	витрати	1	шт	4 177,92	4 177,92

Всього: 4 177,92
У тому числі ПДВ: 0,00

Всього найменувань 1, на суму 4 177,92 грн.

Чотири тисячі сто сімдесят сім гривень 92 копійки

У т.ч. ПДВ: Нуль гривень 00 копійок

Відвантажив(ла): _____ Отримав(ла): _____